

ПОЛЬОВА ПРАКТИКА З БІОЛОГІЇ – АКТИВНА ФОРМА ПРИРОДООХОРОННОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Давидович І.В., Сорочинська О.А.

Житомирський державний університет імені Івана Франка, кафедра зоології

З метою покращення екологічної ситуації, поширення серед молоді знань з охорони і збереження природного середовища сучасний рівень розвитку суспільства вимагає підготовки висококваліфікованих, конкурентоспроможних педагогічних кадрів, здатних до саморозвитку, постійного вдосконалення та самореалізації. Сьогоднішня екологічна ситуація потребує фахівця, здатного не лише інформувати школярів щодо екологічних проблем, а й формувати в них активну життєву позицію зі збереження екологічної рівноваги і примноження природних багатств.

Для досягнення поставлених завдань великого значення набуває організація екологічно спрямованої навчально-виховної роботи у вищому навчальному закладі.

Зазначимо, що жодна словесна інформація, навіть, підкріплена наочностю (кінофільми, таблиці, фотоматеріали) не в змозі замінити живе сприйняття природи. Почуте і побачене безпосередньо в природному середовищі швидко запам'ятовується, спонукає до логічного мислення, аналізу, а також до дій із примноження і збереження природних багатств.

Звичайною практикою на природничому факультеті Житомирського державного університету імені Івана Франка (ЖДУ) стало проведення комбінованих навчально-польових практик з зоології й ботаніки, які передбачають ознайомлення з флорою і фауною Житомирського Полісся і Півдня України.

Ознайомлення з флорою і фауною Півдня України студентами II курсу відбувається під час екскурсійного маршруту Житомир-Одеса (*Одеський національний університет ім. І.І. Мечнікова*) – Коблево (*Тилігульський лиман*) – Асканія-Нова (*Біосферний заповідник “Асканія-Нова” ім. Ф.Е. Фальц-Фейна*) – Житомир.

Під час екскурсійного маршруту студенти відвідують один із найстаріших університетів України – Одеський національний університет ім. І.І. Мечнікова, знайомляться з його історією, фондами музеїв Зоології, Орнітології, Палеонтології, Мінералогії. На прикладі китобійного промислу, полювання на слонів та носорогів розглядають наслідки недбалого господарювання людини і практичне знищення цих видів у природі.

Під час екскурсії на Тилігульський лиман студенти на практиці застосовують знання із кільцювання птахів. У такі моменти у студентів формується почуття відповідальності, причетності за збереження природи і значущості отриманих знань.

Не менш важливе значення у формуванні екологічної культури, вихованні любові до навколишнього природного середовища, бережливого ставлення до його багатств має ознайомлення з Біосферним заповідником “Асканія-Нова” ім. Ф.Е. Фальц-Фейна. Діяльність науковців і співробітників біосферного заповідника

“Асканія-Нова” є живим прикладом для майбутніх біологів із збереження і примноження природного фонду півдня України.

Зі студентами проводиться багато екскурсій у різні біотопи: поле, ліс, луки, паркові зони, водойми, що дозволяє їм глибше вивчити фауну і флору районів проведення практики, здійснювати спостереження, збирати гербарії. З метою запобігання забруднення територій та знищення видів рослин і тварин вони проводять агітаційні бесіди з населенням про доцільність охорони флори і фауни рідного краю.

Отже, зазначимо, що проведення навчально-польової практики з зоології і ботаніки є важливим підґрунтям для виховання людини-громадянина, небайдужого до навколишнього середовища, формування екологічної культури молоді, правил поведінки в оточуючому природному середовищі, вмінь і досвіду вирішення екологічних проблем, проведення спостережень і постановки дослідів. Все це у майбутньому дозволить правильно і ефективного організовувати навчально-виховний процес на уроках і в позакласний час.